

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 500-354/2016 - 19

Ljubljana, 12. 1. 2018

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo drugega ocenjevalnega kroga skupine strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA) o izvajanju določb Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09 Odl.US: U-I-294/07-16, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s poročilom in priporočili drugega ocenjevalnega kroga skupine strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi - GRETA o izvajanju določb Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga:

- Obrazložitev;
- Povzetek poročila GRETE v slovenskem jeziku;
- Poročilo drugega ocenjevalnega kroga ocenjevalne komisije GRETA o izvajanju določb Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi v izvirnem angleškem jeziku.

Vročiti:

- Ministrstvu za notranje zadeve,
- Ministrstvu za notranje zadeve - Generalna policijska uprava
- Ministrstvu za zunanje zadeve,
- Ministrstvu za pravosodje,
- Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvu za zdravje,
- Ministrstvu za finance,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje,
- Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti,
- Urad Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov,
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo,

– Finančna uprava Republike Slovenije, – Vrhovno Državno tožilstvo Republike Slovenije, – Specializirano Državno tožilstvo Republike Slovenije, – Državni Zbor Republike Slovenije, – Društvo Ključ, p.p. 1646, 1001 Ljubljana – Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, – Slovenska filantropija, Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana, – Pravni center za varstvo človekovih pravic, – Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
mag. Sandi Čurin, sekretar, nacionalni koordinator in vodja medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Slovenija je julija 2009 ratificirala Konvencijo Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (Uradni list RS, št. 62/09 – Mednarodne pogodbe, št. 14/09). Skladno s 36. in 38. členom konvencije je ocenjevalna komisija - Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (v nadaljevanju GRETA), pristojna za spremljanje izvajanja določb konvencije, kar vključuje tudi obisk držav in pogovore s pristojnimi državnimi organi. Junija 2016 smo bili s strani sekretariata Konvencije seznanjeni o pričetku drugega ocenjevalnega kroga in ob tem prejeli podrobnejši vprašalnik, ki nadgrajuje ugotovitve prvega kroga ocenjevanja. Usklajeni odgovori medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi so bili posredovani sekretariatu Konvencije 8. novembra 2016. Sledil je obisk Skupine strokovnjakov - GRETA v Sloveniji med 10. in 13. aprilom 2017. Na podlagi razgovorov s pristojnimi organi je bil s strani ocenjevalcev izdelan osnutek poročila, posredovan v pripombe in pojasnila, ki so bila večinoma upoštevana v končni različici priloženega poročila. Pregled končnega poročila s strani resornih organov Vlade RS ni pokazal potrebe po dodatnih pripombah na končno poročilo.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna	NE

	– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: / (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Potrebna finančna sredstva za stroške prevoza delegacije so zagotovljena na Ministrstvu za notranje zadeve v okviru materialnih stroškov.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Gradivo je bilo ustrezno usklajeno znotraj medresorske delovne skupine, v kateri so tudi predstavniki nevladnih organizacij delujočih na tem področju.		
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano		

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

mag. Vesna Györkös Žnidar

ministrica

Obrazložitev

Slovenija je julija 2009 ratificirala Konvencijo Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (Uradni list RS, št. 62/09 – Mednarodne pogodbe, št. 14/09). Skladno s 36. in 38. členom Konvencije je ocenjevalna komisija, t.i. Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (v nadaljevanju GRETA), pristojna za spremljanje izvajanja določb Konvencije, kar vključuje tudi obisk držav in pogovore s pristojnimi državnimi organi.

Na tej osnovi je GRETA izvedla prvi krog ocenjevanja, ki je potekal v letu 2012, sprva na osnovi podrobnega vprašalnika, decembra istega leta pa še s tridnevним obiskom v Sloveniji. Organizacija obiska je bila v pristojnosti nacionalnega koordinatorja za boj proti trgovini z ljudmi, hkrati kot kontaktne osebe, in je bil izveden skladno s predhodno pripravljenim dnevnim redom. Pogovori ocenjevalcev so potekali s predstavniki državnih organov in civilne družbe, ki se pri svojem delu soočajo s problematiko trgovine z ljudmi.

Osnutek prvega poročila je bil pripravljen julija 2013, sledila so usklajevanja ob upoštevanju pripomb do predložitve končnega poročila skupaj s priporočili, s katerim se je Vlada RS seznanila decembra 2013. Končno poročilo prvega ocenjevalnega kroga skupaj s priporočili je bilo javno objavljeno 17. januarja 2014, Odbor pogodbenic Konvencije pa ga je sprejel na rednem zasedanju v Strasbourgu 7. februarja 2014. Poročanje o implementaciji priporočil je potekalo na zasedanju istega odbora maja 2016, ko se je zaključil tudi prvi ocenjevalni krog. Priporočila so bila v nadaljevanju vključena v Akcijski načrt medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi (v nadaljevanju MDS TZL) za obdobje 2015 – 2016 ter na ta način v večji meri realizirana.

Junija 2016 smo bili s strani sekretariata Konvencije seznanjeni o pričetku drugega ocenjevalnega kroga in smo ob tem prejeli podrobnejši vprašalnik, ki nadgrajuje ugotovitve prvega kroga ocenjevanja. Pripravljeni so bili usklajeni odgovori s strani večine resorjev, vključenih v MDS TZL in posredovani sekretariatu Konvencije 8. novembra 2016. Tudi tokrat je sledil obisk ocenjevalne komisije GRETA v Sloveniji med 10. in 13. aprilom 2017. Na podlagi razgovorov s pristojnimi organi je bil s strani ocenjevalcev izdelan osnutek poročila, ki nam je bil posredovan v pripombe in dodatna pojasnila. Slednja so bila večinoma upoštevana v končni različici priloženega poročila, ki ga je GRETA sprejela na svojem 30. plenarnem zasedanju med 20. in 24. novembrom 2017.

Dodaten pregled končnega poročila s strani resornih organov Vlade RS ni pokazal potrebe po dodatnih pripombah na končno poročilo. Zato je v nadaljevanju predstavljen povzetek poročila z opisom proceduralnega postopka ocenjevanja, uvodnimi ugotovitvami, ugotovitvami o napredku, problemi, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje in sklepne ugotovitve za nadaljnje postopke.

Povzetek poročila GRETE za Slovenijo 2017

Proceduralni postopek ocenjevanja

Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA) je bila ustanovljena v skladu s 36. členom Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (v nadaljnjem besedilu: »Konvencija«), ki je začela veljati 1. februarja 2008. Skupina GRETA je odgovorna za spremljanje izvajanja Konvencije države članice in za pripravo poročil o oceni ukrepov, ki jih je sprejela vsaka država članica.

Skupina GRETA je sestavljena iz 15 neodvisnih in nepristranskih strokovnjakov, ki imajo različno izobrazbo in so bili izbrani na podlagi poklicnih izkušenj na področjih, ki jih zajema Konvencija. Mandat članov skupine GRETA traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša.

Vse pogodbenice Konvencije, ki jih v posameznih državah spremlja skupina GRETA, se obravnavajo enakopravno. V skladu s prvim odstavkom 38. člena Konvencije skupina GRETA ocenjuje izvajanje Konvencije po postopku, razdeljenem na kroge. Skupina GRETA na začetku vsakega kroga izbere posebne določbe, na katerih mora temeljiti postopek ocenjevanja, in opredeli najustreznejše načine za izvedbo ocenjevanja. Skupina GRETA sprejme vprašalnik za vsak posamezen krog ocenjevanja, ki se uporablja kot osnova za ocenjevanje, in ga pošlje vsem pogodbenicam.

Poročila GRETA temeljijo na informacijah, zbranih iz različnih virov, in vsebujejo priporočila, ki v vsaki pogodbenici krepijo izvajanje Konvencije. Skupina GRETA v svojih priporočilih sprejema uporabo treh različnih glagolov: »**zahtevati**«, »**meniti**« in »**pozivati**«, ki ustrezajo različnim stopnjam nujnosti priporočenega ukrepa za usklajitev zakonodaje in/ali prakse pogodbenice s Konvencijo. Skupina GRETA glagol »zahtevati« uporablja, kadar oceni, da zakonodaja ali politika države ni v skladu s Konvencijo, ali ugotovi, da kljub zakonskim določbam in drugim ukrepom ne izpolnjuje obveznosti Konvencije. V drugih primerih skupina GRETA »meni«, da so za popolno izpolnjevanje obveznosti Konvencije nujno potrebne izboljšave. S »pozivanjem« države, da si prizadeva na določenem področju, skupina GRETA potrjuje, da so oblasti na pravi poti.

V zvezi s postopkom za pripravo poročil skupina GRETA na plenarnem zasedanju preuči osnutek poročila o vsaki državi članici. Postopek zaupnega dialoga z nacionalnimi organi tem organom omogoča, da v dveh mesecih predložijo pripombe na osnutek poročila skupine GRETA in tako zagotovijo dodatne informacije ali popravke morebitnih dejanskih napak. Skupina GRETA te pripombe upošteva pri pripravi končnega poročila GRETA. Skupina GRETA sprejme končno poročilo na plenarnem zasedanju in ga posreduje zadevni pogodbenici, ki se pozove, da predloži končne pripombe. Ko poteče enomesečni rok, se poročilo skupine GRETA skupaj z morebitnimi končnimi pripombami nacionalnih organov javno objavi in pošlje Odboru pogodbenic Konvencije.

Uvod

Prva ocena izvajanja Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (v nadaljnjem besedilu: »Konvencija«) je v Sloveniji potekala med letoma 2012–2013. Slovenija je 28. maja 2012 prejela odgovor na prvi vprašalnik skupine GRETA in od 10. do 13. decembra 2012 je bil organiziran ocenjevalni obisk države. Na 17. seji (od 1. do 5. julija 2013) je skupina GRETA preučila osnutek poročila o Sloveniji, končno poročilo pa je bilo sprejeto na 18. seji skupine

GRETA (od 4. do 8. novembra 2013). Slovenski organi so poslali pripombe in končno poročilo skupine GRETA je bilo objavljeno 17. januarja 2014.

Skupina GRETA je v svojem prvem ocenjevalnem poročilu poudarila, da je imenovanje nacionalnega koordinatorja in sprejetje nacionalnih akcijskih načrtov za boj proti trgovini z ljudmi pozitiven razvoj. Čeprav skupina GRETA pozdravlja prizadevanja za preprečevanje trgovine z ljudmi z ukrepi ozaveščanja, izobraževanjem in usposabljanjem, je skupina GRETA vendarle menila, da je treba okrepiti prizadevanja za preprečevanje povpraševanja. Poleg tega je skupina GRETA slovenske oblasti pozvala, da pri prepoznavi žrtev okrepijo vključitev več agencij, ki naj vzpostavijo nacionalni mehanizem za napotitev in zagotovijo, da sodelovanje žrtev trgovine z ljudmi v preiskavi in kazenskem postopku ni pogoj za njihov dostop do pomoči. Skupina GRETA je slovenske organe tudi pozvala, naj vsem morebitnim žrtvam trgovine z ljudmi ponudijo obdobje okrevanja in razmisleka ter zagotovijo, da žrtve lahko uveljavijo pravico do pridobitve dovoljenja za prebivanje in da jim olajšajo in zagotovijo dostop do odškodnine. Prav tako je skupina GRETA slovenske organe pozvala, naj zagotovijo skladnost z določbo Konvencije o nekaznovanosti in v celoti izkoristijo zakonske možnosti, da žrtvam in pričam zagotovijo zaščitne ukrepe pred kazenskim postopkom, med njim in po njem. Skupina GRETA je poudarila, da je treba okrepiti usposabljanje in specializacijo sodnikov, tožilcev in drugih ustreznih strokovnjakov, zato da bi lahko uspešno preganjali trgovce z ljudmi.

Na podlagi poročila skupine GRETA je 7. februarja 2014 Odbor pogodbenic Konvencije sprejel priporočilo slovenskim organom z zahtevo, da do 7. februarja 2016 poročajo o ukrepih, ki so bili sprejeti za izvajanje tega priporočila.² Poročilo, ki so ga predložili slovenski organi, je bilo obravnavano na 18. seji Odbora pogodbenic (23. maj 2016). Odbor pogodbenic se je odločil, da bo poročilo organov posredoval v obravnavo skupini GRETA in ga javno objavil.³

Dne 8. junija 2016 je skupina GRETA sprožila drugi krog ocenjevanja Konvencije v zvezi s Slovenijo in vprašalnik za ta krog posredovala slovenskim organom. Rok za predložitev odgovora na vprašalnik je bil 8. novembra 2016. Slovenija je svoj odgovor predložila 9. novembra 2016.

Pri pripravi tega poročila je skupina GRETA uporabila odgovor slovenskih organov na vprašalnik, zgoraj navedeno poročilo, ki ji ga je predložil Odbor pogodbenic, in informacije, ki jih je prejela od civilne družbe. Ocenjevalni obisk v Sloveniji je potekal od 10. do 13. aprila 2017, da bi lahko v tem času potekali sestanki z ustreznimi vladnimi in nevladnimi akterji, zbrali dodatne informacije in preučili izvajanje sprejetih ukrepov v praksi. Obisk je opravila delegacija v naslednji sestavi:

- g. Davor Derenčinović, član skupine GRETA;
- gdč. Kateryna Levchenko, članica skupina GRETA;
- g. Markus Lehner, administrator v sekretariatu Konvencije.

Med obiskom se je delegacija GRETA sestala z Boštjanom Šeficem, državnim sekretarjem ministrstva za notranje zadeve, Sandijem Čurinom, nacionalnim koordinatorjem za boj proti trgovini z ljudmi, uradniki Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za finance, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za zdravje in Ministrstva za zunanje zadeve ter predstavniki urada generalnega državnega tožilca, specializiranega državnega tožilstva, inšpektorata za delo, Urada vlade za komuniciranje in Urada za narodnosti. Delegacija skupine GRETA se je tudi sestala s Tonetom Dolčičem, namestnikom varuhinje človekovih pravic, člani državnega zbora Republike Slovenije in člani sodstva.

Potekala so tudi ločena srečanja s predstavniki nevladnih organizacij (NVO), sindikati in odvetniki. Delegacija skupine GRETA se je srečala tudi z uradniki lokalnih uradov mednarodne organizacije za migracije in Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR).

Med obiskom je delegacija skupine GRETA obiskala zavetišče za žrtve trgovine z ljudmi, ki ga vodi nevladna organizacija, sprejemni center za prosilce za azil v Ljubljani in center za nastanitev otrok brez spremstva v Postojni.

Seznam nacionalnih organov, nevladnih organizacij in drugih organizacij, s katerimi se je posvetovala delegacija, je naveden v dodatku k temu poročilu. Skupina GRETA je hvaležna za vse informacije, ki jih je pridobila od njih.

Skupina GRETA želi, da se v zapisniku zabeleži sodelovanje slovenskih organov in zlasti imenovane osebe za stike: g. Sandija Čurina, nacionalnega koordinatorja za boj proti trgovini z ljudmi, in gdč. Tjaše Škreblin iz oddelka Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje Ministrstva za notranje zadeve.

Skupina GRETA je potrdila osnutek različice tega poročila na svojem 29. zasedanju (od 3. do 7. julija 2017) in ga 1. avgusta 2017 predložila slovenskim organom, da bi podali pripombe. Skupina GRETA je prejela pripombe organov 16. oktobra 2017 in jih upoštevala, ko je sprejemala končno poročilo na svojem 30. zasedanju (od 20. do 24. novembra 2017). Poročilo zajema stanje do 24. novembra 2017; v naslednji analizi in sklepih se dogodki po tem datumu niso upoštevali. Sklepi povzemajo **napredek, ki je bil dosežen po prvem poročilu, probleme, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, in druga področja, kjer so potrebni nadaljnji ukrepi** (glejte strani 42–47). Sklepi so predstavljeni v nadaljevanju.

Ugotovitve o napredku

Od sprejetja prvega poročila skupine GRETA o Sloveniji leta 2013 je bil dosežen napredek na številnih področjih.

Slovenski organi so še naprej v skladu s priporočili skupine GRETA razvijali pravni okvir za boj proti trgovini z ljudmi. Zaradi sprememb Kazenskega zakonika je kriminalizirana uporaba storitev žrtve trgovine z ljudmi, če je znano, da je oseba žrtev. Poleg tega je žrtvam trgovine z ljudmi, ki imajo dovoljenje za začasno prebivanje, odobren dostop do trga dela.

Razvil se je tudi institucionalni okvir za boj proti trgovini z ljudmi v Sloveniji. Za prilagajanje sestave skupine GRETA novim trendom v trgovini z ljudmi je bila razširjena medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi.

Leta 2017 je bil sprejet nov dveletni nacionalni akcijski načrt, po katerem so sredstva, ki so v njem predvidena za dejavnosti, vključena v proračune različnih ministrstev. Še en dobrodošel dosežek je bila raziskava o različnih problemih v zvezi s trgovino z ljudmi, vključno s področji, ki so bila predlagana v prvem ocenjevalnem poročilu skupine GRETA. Izsledke navedene raziskave so uporabili pri pripravi novega akcijskega načrta.

Potekala so tudi pomembna prizadevanja za usposabljanje ustreznih strokovnjakov in razširitev kategorije ciljnega osebja. Usposabljanje se pogosto izvaja v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in, kadar je to mogoče, se spodbuja pristop z več deležniki.

Za preprečevanje trgovine z ljudmi je bilo izvedenih več dejavnosti ozaveščanja, ki so bile osredotočene na ozaveščanje otrok, mladih in delavcev migrantov o trgovini z ljudmi in o odvratanju od povpraševanja.

Nadaljnji dobrodošel dosežek je bila priprava Priročnika o prepoznavi, pomoči in zaščiti žrtev trgovine z ljudmi, ki opredeljuje vloge in naloge ustreznih akterjev in zagotavlja kazalnike različnih oblik izkoriščanja. Poleg tega skupina GRETA izraža pohvalo za podaljšanje programa krizne namestitve žrtev trgovine z ljudmi na 30 dni, ne glede na to, ali sodelujejo v preiskavi ali ne.

Skupina GRETA pozdravlja razvoj specializacije tožilstva za trgovino z ljudmi. Hkrati pa pozdravlja tudi uporabo specializiranih preiskovalnih tehnik pri preiskavi kaznivih dejanj trgovine z ljudmi in pozornost do zamrznitve in zasega premoženjske koristi storilcev takih kaznivih dejanj.

Še naprej je v Sloveniji pomemben del ukrepov proti trgovini z ljudmi partnerstvo s civilno družbo. Pomembna prizadevanja so potekala tudi na področju mednarodnega pravnega sodelovanja v boju proti trgovini z ljudmi.

Kljub doseženemu napredku pa nekateri problemi vzbujajo skrb. V tem poročilu skupina GRETA od slovenskih organov zahteva, da na številnih področjih sprejmejo nadaljnje ukrepe. Položaj priporočil je v poročilu naveden v oklepajih.

Problemi, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje

- Skupina GRETA nujno poziva slovenske oblasti, da okrepijo usklajevanje ukrepov v boju proti trgovini z ljudmi tako, da pregledajo namestitve nacionalnega koordinatorskega in povečajo človeške in proračunske vire, ki omogočajo izvajanje različnih nalog, povezanih z nacionalnimi ukrepi v boju proti trgovini z ljudmi, kar odseva zahteve po usklajenem pristopu k boju proti trgovini z ljudmi, ki temelji na človekovih pravicah (odstavek 22).
- Čeprav skupina GRETA pozdravlja sprejetje Priročnika o prepoznavi, pomoči in zaščiti žrtev trgovine z ljudmi, slovenske oblasti poziva, naj:
 - zagotovijo, da se postopki, opisani v Priročniku, v praksi učinkovito izvajajo, vključno z rednim usposabljanjem vseh vpletenih strokovnjakov;
 - zagotovijo, da uporabo kazalnikov, smernic in meril za prepoznavo žrtev trgovine z ljudmi usklajuje in usmerja operativno osebje;
 - spodbujajo uslužbenke organov kazenskega pregona (vključno z mejno policijo), socialne delavce, inšpektorje za delo in druge pomembne akterje, da si prizadevajo za tvornejši pristop in razširijo svoje terensko delo za prepoznavo potencialnih žrtev trgovine z ljudmi, zlasti žrtev oblik izkoriščanja, ki niso spolne (kot so izkoriščanje delovne sile, prisilne poroke, prisilno prosjačenje);
 - več pozornosti posvetijo odkrivanju žrtev trgovine z ljudmi med prosilci za azil in tujimi delavci;
 - izboljšajo mehanizme in postopke za prepoznavo oseb, ki so žrtve trgovine z ljudmi v državi (odstavek 97).
- Medtem ko skupina GRETA pozdravlja podaljšanje programa za zagotavljanje krizne namestitve s pet na 30 dni, ponovno poziva slovenske organe, naj zagotovijo, da sodelovanje žrtev trgovine z ljudmi v preiskavi in kazenskih postopkih ni pogoj za njihov dostop do pomoči in da pomoč temelji na njihovih posameznih potrebah (odstavek 107).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj si prizadevajo za izboljšanje prepoznavne in pomoči otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, zlasti tako, da:

- zagotovijo, da ustrezni akterji sprejmejo tvoren pristop in povečajo svoje terensko delo s ciljnimi skupinami za prepoznavo otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, tako da posebno pozornost posvetijo tujim otrokom brez spremstva, romskim otrokom in otrokom, ki so vpleteni v beračenje;
 - zagotavljajo nadaljnje usposabljanje deležnikom (policija, ponudniki storitev -nevladne organizacije (NVO), centri za socialno delo) in usmeritve pri prepoznavi otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi in različnih oblik izkoriščanja;
 - zagotavljajo specializirano podporo in storitve po obdobju za okrevanje in razmislek, prilagojene potrebam otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, vključno z ustrezno namestitvijo, dostopom do izobrazbe in poklicnim usposabljanjem, ter omogočajo dolgoročno spremljanje njihove ponovne vključitve v okolje;
 - sprejemajo ukrepe, ki rešujejo problem izginotja otrok brez spremstva, in zagotavljajo primerne varne namestitve in usposobljene nadzornike (odstavek 116).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj:
 - pregledajo zakonodajo, da bi zagotovili, da se vsem tujim osebam, za katere se utemeljeno domneva, da so žrtve trgovine z ljudmi, vključno z državljani EU, ponudi obdobje za okrevanje in razmislek, katerega namen je naveden v 13. členu Konvencije;
 - zagotovijo, da bodo vse domnevne tuje žrtve trgovine z ljudmi sistematično obveščene o možnosti, da bodo imele koristi od takega obdobja in da jim bo dejansko dodeljeno (odstavek 126).
 - Skupina GRETA ponovno poziva slovenske organe, naj sprejmejo ukrepe za olajšanje in zagotovitev dostopa do odškodnine žrtvam trgovine z ljudmi, pri čemer morajo zlasti:
 - zagotoviti, da so žrtve trgovine z ljudmi sistematično obveščene o pravici do odškodnine in postopkih, ki jih je pri tem treba upoštevati, v jeziku, ki ga lahko razumejo;
 - žrtvam trgovine z ljudmi omogočiti uveljavljanje pravice do odškodnine, tako da jim zagotovijo učinkovit dostop do pravne pomoči;
 - nadomestilo za žrtve upoštevati v programih usposabljanja za tožilce in sodnike;
 - vse žrtve trgovine z ljudmi vključiti v sklop Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD), ne glede na njihovo državljanstvo, ali je bila uporabljena sila, ali je prišlo do kršitve spolne integritete (odstavek 138).
 - Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj razlago zlorabe položaja ranljivosti popolnoma uskladijo s Konvencijo (odstavek 150).
 - Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj sprejmejo dodatne ukrepe, s katerimi bodo zagotovili skladnost z načelom nekaznovanosti žrtev trgovine z ljudmi zaradi njihovega sodelovanja pri nezakonitih dejavnostih, če so bili to prisiljeni storiti, kot je določeno v 26. členu Konvencije. Taki ukrepi bi morali vključevati sprejetje nekaterih zakonskih določb in/ali oblikovanje smernic za policiste in tožilce o obsegu določbe o nekaznovanosti (odstavek 164).
 - Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj razširijo uporabo postopkovnih zaščitnih ukrepov, ki so trenutno namenjeni otrokom, mlajšim od 15 let, da bi zajeli vse otroke žrtve in priče trgovine z ljudmi do starosti 18 let ob upoštevanju najboljših interesov otroka in da bi te ukrepe popolnoma uskladili s Konvencijo (odstavek 178).

Nadaljnje sklepne ugotovitve

- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj vzpostavijo funkcijo neodvisnega nacionalnega poročevalca ali možnost, da za nacionalnega poročevalca imenujejo ločeno organizacijsko entiteto ali drug neodvisen mehanizem, ki spremlja dejavnosti držav članic v boju proti trgovini z ljudmi (odstavek 23).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj uvedejo neodvisno ocenjevanje izvajanja nacionalnega akcijskega načrta kot orodja, s katerim se ocenjuje vpliv dejavnosti in načrtovanja prihodnjih politik ter ukrepov za boj proti trgovini z ljudmi (odstavek 27).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi še naprej zagotavljati redno usposabljanje o trgovini z ljudmi in pravicah žrtev trgovine z ljudmi vsem zadevnim strokovnjakom, vključno s tožilci, sodniki, odvetniki, inšpektorji za delo, inšpektorji finančne uprave, sindikati, socialnimi delavci, uradniki za azil in osebje, ki je zaposleno v centrih za migrante in prosilce za azil. Usposabljanje bi moralo biti namenjeno krepitvi prepoznave in zaščite žrtev, povečanju števila pregonov in obsodb ter zagotavljanju odškodnine žrtvam (odstavek 36).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi za pripravo, spremljanje in ocenjevanje politik boja proti trgovini z ljudmi razviti in ohranjati celovit in skladen statistični sistem glede trgovine z ljudmi z zbiranjem zanesljivih statističnih podatkov o ukrepih za zaščito in spodbujanje pravic žrtev in podatkov o preiskavi, pregonu in razsodbi primerov trgovine z ljudmi. Statistične podatke o žrtvah je treba zbrati od vseh glavnih akterjev in omogočiti razčlenitev glede na spol, starost, vrsto izkoriščanja, državo porekla in/ali ciljno državo. To bi morali spremljati vsi potrebni ukrepi za spoštovanje pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki za varstvo osebnih podatkov, tudi kadar se od NVO-jev, ki delajo z žrtvami trgovine z ljudmi, zahteva, da predložijo informacije za nacionalno podatkovno zbirko (odstavek 38).
- Skupina GRETA pozdravlja zgoraj navedene raziskovalne dejavnosti in meni, da bi morali slovenski organi še naprej izvajati in podpirati raziskave o vprašanjih, povezanih s trgovino z ljudmi, kot dokazilno osnovo za prihodnje ukrepe politike (odstavek 44).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj nadaljujejo prizadevanja za ozaveščanje o trgovini z ljudmi, tako da se osredotočijo na nove trende in potrebe in pri tem upoštevajo oceno vpliva predhodnih ukrepov in povečajo proračun za dejavnosti Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje o preprečevanju trgovine z ljudmi (odstavek 48).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi sprejeti nadaljnje ukrepe za preprečevanje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, zlasti:
 - z zagotavljanjem rednega usposabljanja, usmerjenega v določene prakse trgovine z ljudmi, ki izkoriščajo delovno silo, ustreznim uradnikom, zlasti inšpektorjem za delo, osebje finančne uprave, policistom, tožilcem in sodnikom;
 - s krepitvijo spremljanja zaposlovanja in agencij za začasno delo ter pregledom zakonodajnega okvira morebitnih vrzeli, ki lahko omejujejo zaščitne ali preventivne ukrepe;
 - s tesnim sodelovanjem s sindikati, civilno družbo in zasebnim sektorjem, da bi povečali ozaveščenost o trgovini z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, preprečili trgovino z ljudmi v oskrbovalnih verigah in okrepili družbeno odgovornost podjetij na podlagi vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter priporočilu CM/Rec(2016)3 o podjetništvu in človekovih pravicah (odstavek 56).

- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi okrepiti svoja prizadevanja za preprečevanje trgovine z otroki na podlagi rezultatov raziskav o novih trendih s senzibiliziranjem in usposabljanjem strokovnjakov za zaščito otrok po vsej državi, ozaveščanjem otrok, ki je del izobraževanja, in posebno pozornost posvetiti otrokom migrantom in otrokom iz ranljivih skupin, kot so romski otroci (odstavek 63).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi, katerih pozitivna obveznost je obvarovati ranljive otroke pred trgovino z ljudmi z oblikovanjem zaščitnega okolja, sprejeti ukrepe za reševanje problema otrok brez spremstva, ki izginjajo iz javnega skrbstva, tako da bi se jim zagotovili primerna varna namestitve in ustrezno usposobljeni nadzorniki ali rejniki (odstavek 64).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj še naprej sprejemajo ukrepe za obvarovanje tako imenovanih ranljivih »izbrisanih« oseb pred trgovino z ljudmi in izkoriščanjem (odstavek 69).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi okrepiti izvajanje socialnih, gospodarskih in drugih ukrepov za ranljive osebe in skupine, ki jih je treba obvarovati pred trgovino z ljudmi, in si še naprej prizadevati za spodbujanje enakosti med spoloma, boj proti nasilju na podlagi spola in podporo posebnim politikam za krepitev vloge žensk kot sredstva za boj proti temeljnim vzrokom trgovine z ljudmi za različne namene izkoriščanja (odstavek 71).
- Skupina GRETA meni, da morajo biti zdravstveni delavci v okviru svojega usposabljanja vključeni v dejavnost presaditev organov, drugi zdravstveni delavci pa morajo v okviru svojega usposabljanja še naprej biti senzibilizirani za zdravljenje zaradi odvzema organov (odstavek 75).
- Skupina GRETA spodbuja Slovenijo, naj podpiše in ratificira Konvencijo Sveta Evrope proti trgovini s človeškimi organi, ki bo začela veljati 1. marca 2018, saj bi to lahko prispevalo k preprečevanju trgovine z ljudmi zaradi odvzema organov (odstavek 76).
- Skupina GRETA pozdravlja zgoraj navedene projekte in meni, da bi si morali slovenski organi še naprej prizadevati za odvrčanje od povpraševanja po storitvah oseb, ki so žrtve trgovine z ljudmi, za vse oblike izkoriščanja v partnerstvu s civilno družbo, sindikati in zasebnim sektorjem (odstavek 83).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi še naprej krepiti svoja prizadevanja za preprečevanje trgovine z ljudmi z mejnimi ukrepi in zagotoviti ustreznim uradnikom usposabljanje, da bi omogočili zgodnje odkrivanje in napotitev morebitnih žrtev trgovine z ljudmi med ranljive skupine, kot so, na primer, migranti in prosilci za azil, vključno z otroki brez spremstva in otroki, ki so ločeni od družine (odstavek 87).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi:
 - zagotoviti ustrezno financiranje in osebje za olajšanje vključitve žrtev trgovine z ljudmi, ki so zakonito prisotni v državi, tako da bi zagotovili poklicno usposabljanje, izobraževanje in dostop do trga dela;
 - zagotoviti dostop do lokalnega javnega zdravstvenega varstva vsem žrtvam trgovine z ljudmi (odstavek 108).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj poleg dovoljenja za prebivanje na podlagi sodelovanja žrtve v preiskavi ali kazenskem postopku žrtvam trgovine z ljudmi na podlagi njihovega osebnega položaja dovolijo začasno dovoljenje za prebivanje (odstavek 131).

- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi v praksi spremljati uporabo določb o izdaji dovoljenj za začasno prebivanje žrtvam, ki sodelujejo v kazenskih postopkih, in zagotoviti, da se dovoljenja sistematično predlagajo in učinkovito dodelijo domnevnim žrtvam trgovine z ljudmi (odstavek 132).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi sprejeti dodatne ukrepe, da bi:
 - zagotovili, da se vrnitev žrtev trgovine z ljudmi izvaja ob ustreznem upoštevanju njihovih pravic, varnosti in dostojanstva. To pomeni obveščanje žrtev o programih, njihovo zaščito pred ponovno viktimizacijo in ponovno trgovino z ljudmi;
 - v zvezi z otroki zagotovijo, da programi za vrnitev v domovino vključujejo uživanje pravice do izobraževanja in ukrepe, ki zagotavljajo ustrezno oskrbo, ki jo prejmejo od družine ali ustreznih struktur oskrbe, in da se otroci, ki so žrtve, ne vrnejo, če taka vrnitev ne bi bila v najboljšem interesu otroka;
 - zagotovijo skladnost z obveznostjo nevračanja v skladu s četrtem odstavkom 40. člena Konvencije ob upoštevanju smernic UNHCR o uporabi Konvencije o beguncih v zvezi z žrtvami trgovine z ljudmi (odstavek 144).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi opraviti celovito presojo učinkovitosti določb kazenskega prava v zvezi s trgovino z ljudmi in s tem povezanimi kaznivimi dejanji. Organi bi morali biti pripravljeni na podlagi take presoje prilagoditi vsebino in/ali uporabo ustreznih določb za obravnavo ugotovljenih pomanjkljivosti (odstavek 149).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi zagotoviti ustrezno upoštevanje vseh oteževalnih okoliščin, vključenih v Konvencijo (odstavek 152).
- Slede na morebitno prekrivanje 113. in 132a člena Kazenskega zakonika skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi zagotoviti, da imajo uslužbenci kazenskega pregona, tožilci in sodniki potrebna znanja in spretnosti za ugotavljanje specifičnih dejstev vsakega izmed teh kaznivih dejanj, in podajati sklepe na podlagi ocene razpoložljivih dokazov, nanašajočih se na primere prisilne poroke, ki imajo elemente trgovine z ljudmi, specializiranemu državnemu tožilstvu (odstavek 153).
- Skupina GRETA pozdravlja kriminalizacijo uporabe storitev žrtev trgovine z ljudmi, pri čemer je znano, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi, in poziva slovenske organe, naj razširijo ozaveščenost o tej novi določbi in zagotovijo njeno uporabo v praksi (odstavek 156).
- Skupina GRETA poziva slovenske organe, naj še naprej pregledujejo uporabo določb o odgovornosti podjetij, če gre za trgovino z ljudmi, da bi zagotovili, da se v praksi učinkovito uporabljajo (odstavek 159).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi sprejeti nadaljnje ukrepe, da bi zagotovili tvorno preiskavo primerov trgovine z ljudmi, jih uspešno preganjali in povzročili učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije, vključno:
 - z zagotavljanjem nadaljnega usposabljanja policistov in tožilcev za preiskavo in preganjanjem primerov trgovine z ljudmi, razen za spolno izkoriščanje, vključno s sodelovanjem z drugimi ustreznimi igralci in državami;
 - razvijanjem specializacije sodnikov za primere v zvezi s trgovino z ljudmi (odstavek 173).
- Skupina GRETA meni, da bi morali slovenski organi v celoti izkoristiti ukrepe, ki so na voljo za zaščito žrtev in prič v trgovini z ljudmi (odstavek 179).

- Skupina GRETA pozdravlja ukrepe, ki so jih sprejeli slovenski organi pri mednarodnem sodelovanju v boju proti trgovini z ljudmi in jih poziva, naj si še naprej prizadevajo za preprečevanje trgovine z ljudmi, pomoč žrtvam trgovine z ljudmi ter preiskovanje in pregon kaznivih dejanj trgovine z ljudmi (odstavek 186).
- Skupina GRETA spodbuja slovenske organe, naj podpišejo memorandum o soglasju za vseevropski sistem »oranžnega alarma« (odstavek 187).
- Skupina GRETA pozdravlja sodelovanje med slovenskimi organi in nevladnimi organizacijami v boju proti trgovini z ljudmi in poziva slovenske organe, naj nadaljujejo oblikovanje strateških partnerstev s civilno družbo in razvijajo sodelovanje s sindikati in zasebnim sektorjem (odstavek 191).